

Oslo

Klimabudsjett 2026

Sak 1/2026

Økonomiplan for 2026 – 2029

Oslo

Klimabudsjettet

Sammen skal vi bygge verdens beste by – en grønn og levende hovedstad som tar vare på mennesker og natur. I Oslo skal det alltid lønne seg å velge miljøvennlig. Vi skal gjøre det enklere å reise klimavennlig, vi skal bruke energi på en smartere måte og utvikle byen med grønne og blå strukturer som binder natur og byliv sammen. Oslo går foran og viser vei til et klimarobust nullutslippssamfunn. Klimabudsjettet er kommunens styringsverktøy for å nå Oslos klimamål.

Klimabudsjettet inneholder byrådets forslag til tiltak og virkemidler som skal gjennomføres i økonomiplanperioden 2026-2029. Ansvar for gjennomføringen er fordelt på kommunale virksomheter og rapporteres på årlig, med unntak av direkte utslipp som rapporteres på sammen med øvrig økonomirapportering. Klimabudsjettet er delt inn i fem deler, en for hvert klimamål. Under hver del framgår det hvilke tiltak og virkemidler byrådet foreslår at skal gjennomføres i økonomiplanperioden 2026-2029, for å bidra til å nå de ulike målene. Klimabudsjettet viser også nye bevilgninger til klimatiltak.

I tillegg til byrådets forslag, presenteres identifiserte virkemidler som kan styrke klimaarbeidet dersom de vedtas i senere års klimabudsjetter. Dette er altså ikke virkemidler byrådet nå foreslår å gjennomføre, men en synliggjøring av virkemidler det er identifisert at kan bidra til høyere måloppnåelse i framtiden.

Innledningsvis vil byrådet løfte frem særlig tre viktige gjennomslag vi har fått i 2025 av stor betydning for målet om å bli en nullutslippsby i 2030:

1. Endelig investeringsbeslutning for karbonfangst på avfallsforbrenningsanlegget på Klemetsrud ble sikret i januar 2025. Det innebærer bygging de neste årene og driftsoppstart i tredje kvartal 2029. Dette er i dag Oslos klart største punktutslipp. Utslipet vil nær elimineres når anlegget er i full drift.
2. Kommuner har nå fått tydelig hjemmel til å stille krav om utslippsfrie bygg- og anleggsplasser fra private og statlige aktører. Dette har Oslo kommune arbeidet for i en årrekke. Basert på denne hjemmelen sendte byrådet i september 2025 ut høring av lokal forskrift der vi foreslår å stille krav til at store bygg- og anleggsplasser må ta i bruk utslippsfrie eller biogassdrevne anleggsmaskiner i en trinnvis opptrapping. Den lokale forskriften må vedtas av bystyret og kan bidra til å fjerne omtrent alle direkte utslipp fra bygg- og anleggsbransjen i Oslo.
3. Det ligger til rette for nye viktige utslippsreduksjoner fra næringstransporten, både fordi vi er kommet et steg nærmere en nullutslippsone og fordi utslippsfrie vare- og lastebiler kan få tilgang til kollektivfeltene. Begge disse tiltakene har byrådet jobbet for lenge, men utfallet avhenger av nasjonale myndigheter: Statens vegvesen leverte i august 2025 et forslag til endring av lov og forskrift om nullutslippsone. Den må sendes på høring av regjeringen. Saken om kollektivfelt for utslippsfri næringstransport ligger også til vurdering i samferdselsdepartementet.

Oslos klimamål

De fem målene i [Oslos klimastrategi mot 2030](#) er:

1. Oslos klimagassutslipp i 2030 er redusert med 95 % sammenliknet med 2009
2. Oslos natur skal forvaltes slik at naturlige karbonlagre i vegetasjon og jordsmonn blir ivarettatt og opptaket av klimagasser i skog og annen vegetasjon økes mot 2030
3. Oslos samlede energiforbruk i 2030 er redusert med 10 % sammenliknet med 2009
4. Oslos evne til å tåle klimaendringer er styrket fram mot 2030, og byen utvikles slik at den er rustet for de endringene som forventes fram mot 2100
5. Oslos bidrag til klimagassutslipp utenfor kommunen er betydelig lavere i 2030 enn i 2020

I tillegg har byrådet vedtatt mål og visjon for det sirkulære Oslo gjennom Temaplan for sirkulær økonomi mot 2030, hvor forbruk av jomfruelige naturressurser er redusert til et nivå som kan anses som forenlig med et globalt bærekraftig forbruk.

Forslag til vedtak

Byrådet foreslår følgende vedtak:

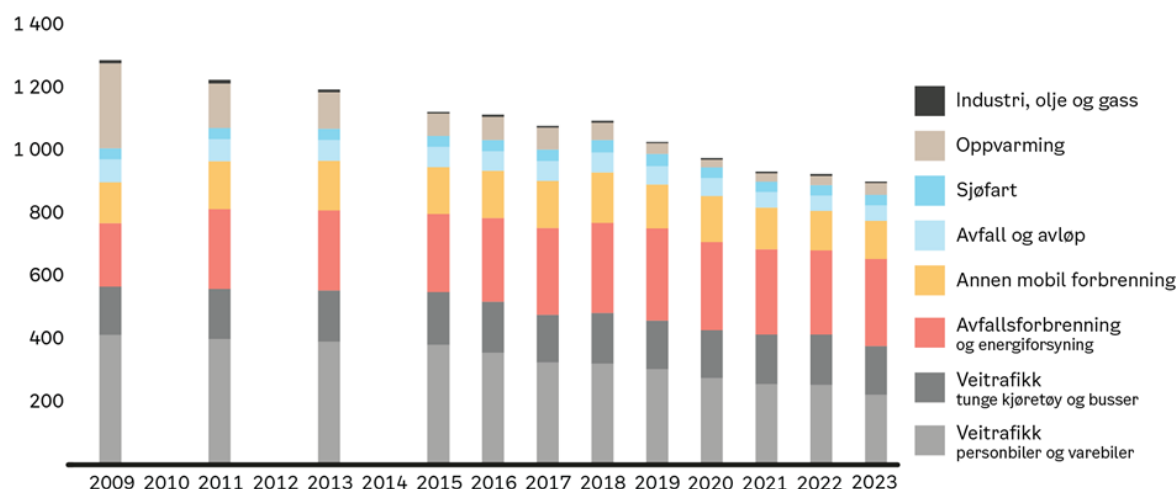
“Bystyret slutter seg til tiltak og virkemidler i Klimabudsjettet 2026, Sak 1. Byrådet skal arbeide videre med nye og forsterkede virkemidler som bidrar til at kommunen når sine klimamål, slik målene fremgår av klimastrategien (bystyresak 109/20). Byrådet rapporterer til bystyret på gjennomføring av virkemidlene på energi, indirekte utslipp og klimatilpasning/naturlig karbonlagring og mulighet for måloppnåelse i årsberetningen. Status og måloppnåelse for virkemidler for å redusere direkte utslipp rapporteres sammen med øvrig økonomirapportering.”

Direkte utslipp (mål 1): Oslo er en nullutslippsby i 2030

I 2030 skal Oslo ha redusert sine direkte utslipp med 95 % sammenliknet med 2009-nivå. Klimagassutslippene i Oslo er redusert med 30 % fra 2009 til 2023, ifølge siste klimagassregnskap fra Miljødirektoratet. Det største bidraget til utslippsreduksjonene er overgangen til elbiler, bruk av biodrivstoff og overgang fra oljefyring til utslippsfri oppvarming. Fra 2022 til 2023 gikk utslippene ned med 2,5 %. Utslippsreduksjonen siden 2009 er sannsynligvis underestimert, blant annet fordi effekten av Oslos virkemidler for veitrafikk og annen mobil forbrenning ikke fanges tilstrekkelig opp i Miljødirektoratets klimagassregnskap. Klimaetaten har estimert utslippsreduksjonen til mellom 32 og 33 % siden 2009 når data fra passeringer i bomringen er brukt for å anslå elandelen i veitrafikken i Oslo. Dette påvirker derimot ikke analysen av utslippsutvikling mot 2030, vist i figuren lengre ned. Utslippsreduksjoner fra kommunens egne fossilfrie/utslippsfrie anleggsplasser er ikke inkludert i anslaget og vil komme i tillegg. Se kapittel 2.1 i vedlegget *Underlag til Klimabudsjett 2026* for mer informasjon om klimagassregnskapet og utslippsutviklingen i Oslo.

Utslipp av klimagasser i Oslo

1 000 tonn CO₂-ekvivalenter

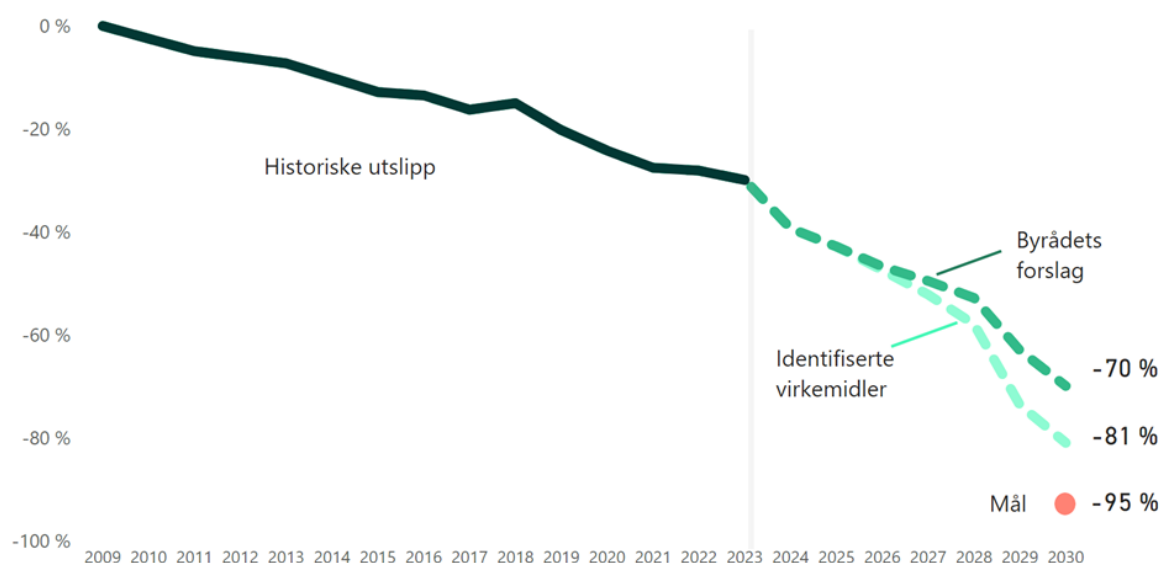

Klimaetatens beregninger viser at virkemidler byrådet foreslår kan gi utslippsreduksjoner i Oslo på rundt 70 % i 2030 sammenlignet med 2009. Karbonfangst ved avfallsforbrenningsanlegget på Klemetsrud, som alene står for omtrent 20 % av byens utslipp, er det største enkelttiltaket. Andre viktige bidrag er elektrifisering av veitrafikken, utslippsfrie bygg- og anleggsplasser og Oslos målrettede satsing på kollektiv, sykkel og gange. Denne satsingen omfatter store investeringer som Fornebubanen, ny Majorstuen stasjon, samt nye trikker og forbedringer av T-banenettet. Oslos langsiktige satsing på å begrense trafikkveksten har bidratt til å holde trafikken stabil på tross av befolkningsvekst i byen. Dette arbeidet har også gjort byen til et bedre sted å bo. For å oppnå en utslippsreduksjon på 70 %, krever det samtidig kontinuerlig arbeid og oppfølging.

Oslo kommune arbeider systematisk med å identifisere nye virkemidler for å redusere utslippene mot 2030. Dersom alle de pr nå identifiserte virkemidlene vedtas og gjennomføres, anslås utslippene å kunne reduseres ned mot 81 % innen 2030. Dette anslaget er lavere enn i klimabudsjett 2025 hvor anslaget var 83 %. Det skyldes i hovedsak at innfasingen av elektriske varebiler har gått tregere enn forventet og at de gjenværende fossile kjøretøyene i Oslo i 2030 ligger an til å ha mindre innblandet biodiesel enn tidligere forutsatt. At innfasingen av tunge el- og biogasskjøretøy har gått raskere enn forventet og at det er identifisert flere nye virkemidler til årets klimabudsjett, motvirker bare deler av denne nedgangen.

Det gjenstår dermed et gap mellom de identifiserte virkemidlene og 95%-målet. For å tette gapet mellom 81 og 95 % er det særlig viktig å identifisere virkemidler som bidrar til:

- Raskere utfasing av fossile, tunge kjøretøy og varebiler (inkl. gjennomgangstrafikk)
- Redusert trafikk fra fossile lastebiler og varebiler
- Utslippsfrie løsninger for maskiner brukt i industri og tjenester tilknyttet transport
- Minst mulig lekkasje av metan fra de nedlagte avfallsdeponiene på Rommen og Grønmo
- Utfasing av de siste fossile personbilene
- Mer bruk av fornybart drivstoff på godsskip

Byrådets forslag til virkemidler for å redusere direkte utslipp

Byrådets forslag til virkemidler i dette klimabudsjettet er beregnet til å redusere klimagassutslippene innenfor Oslos grenser med 75 600 tonn CO₂-ekvivalenter i 2026 og 206 100 tonn CO₂-ekvivalenter i 2029, se tabell nedenfor. Utdypende informasjon om metoden for å beregne effekt av virkemidlene i tabellen nedenfor finnes i kapittel 2.2.2 i vedlegget *Underlag til Klimabudsjett 2026*.

Tabell 1: Forslag til virkemidler for reduksjon av utslipp innenfor Oslos grenser

Sektor	Nr	Virkemidler	Ansvar	Effekt 2026 (tonn CO ₂ e)	Effekt 2029 (tonn CO ₂ e)
Avfallsforbrenning og energiforsyning					
Avfallsforbrenning med karbonfangst	1	Karbonfangst på Klemetsrud: Endelig investeringsbeslutning for å gjenoppta bygging ble tatt januar 2025. Forventet oppstart av drift i tredje kvartal 2029.	KON*	0	100 400
Avfall og avløp					
Uttak av deponigass	2	Drift og vedlikehold av nedlagte avfallsdeponier i Oslo, inkl. system for deponigassoppsamling: EBY skal i 2026 kartlegge diffuse gassutslipp på Stubberud, Rommen og Grønmo, samt utrede muligheten for tetningstiltak på Grønmo for å redusere vanninnslag i deponiet.	EBY*	Ikke effekt-beregnet	Ikke effekt-beregnet
Veitrafikk					

Økonomiplan for 2026-2029

Overordnede virkemidler for veitrafikk	3	Innkjøp av utslippsfrie (inkl. biogass) kjøretøy i kommunen: lht. byrådssak 1078/23.	BYM*, OKF*, REG*, VAV*, UDE*, Bydeler: Bjerke*, Nordstrand*	700	2 100
	4	Utslippsfri (inkl. biogass) leveranse av varer og tjenester på oppdrag for kommunen: lht. reviderte krav i byrådssak 1004/25.	Alle*, OKF*, KLI	Inkludert i virkemiddel 11 og 13	Inkludert i virkemiddel 11 og 13
	5	Utslippsfri (inkl. biogass) transport av masser og øvrig transport i kommunens bygg- og anleggsprosjekter: lht. reviderte krav i byrådssak 1014/25.	Alle*, OKF*	3 700	3 300
	6	Legge frem og følge opp grønn mobilitetsplan: Planen skal bidra til å heve attraktiviteten til gange, sykkel og kollektivreiser samt bidra til en utslippsfri og effektiv bylogistikk med minst mulig ulemper for byliv og innbyggere.	MOS	Ikke effekt-beregnet	Ikke effekt-beregnet
Redusert trafikk	7	Tilrettelegge for økt sykling og gange: BYM skal i 2026 bygge 5 km ny eller oppgradert gangeinfrastruktur, 5 km ny eller oppgradert sykkelinfrastruktur og 300 sykkelstativ, samt drifte 180 km sykkelveinett om sommeren og 130 km om vinteren. Videre skal BYM etablere nye hjertesoner og koordinere arbeidet med Gåstrategien for Oslo.	BYM*	Ikke effekt-beregnet	Ikke effekt-beregnet
	8	Forbedre kollektivtransporten: Øke framkommelighet (BYM/Ruter), 50 kr billigere 30-dagersbillett, nye trikker og utbedringer for t-banen mm (Ruter) og bygge Fornebubanen.	BYM*, Ruter, FOB	Ikke effekt-beregnet	Ikke effekt-beregnet
	9	Deleløsninger: BYM skal sette av kommunal veigrunn til bildeling, bysykler og utleie av elsparkesykler og elsykler. Prøveordningen med omtrent 1000 parkeringsplasser forbeholdt bildeling skal videreføres i 2026.	BYM*	Ikke effekt-beregnet	Ikke effekt-beregnet
Utslippsfrie personbiler	10	Ladeinfrastruktur for personbil: BYM skal i 2026 etablere 100 nye normalladere til lette kjøretøy og 14 nye hurtigladere, hvorav 4 skal være reservert for drosje. KLI skal forvalte tilskudd til infrastruktur for elbil.	BYM*, KLI*	Ikke effekt-beregnet	Ikke effekt-beregnet
Utslippsfrie varebiler	11	Insentiver for utslippsfrie varebiler: Nulltakst i bomringen for elvarebiler til og med 2030. KLI skal forvalte tilskudd til etablering av ladere for varebiler og styrke kommunikasjon om fordeler ved elvarebiler. BYM skal i 2026 etablere 10 nye normalladere og 4 nye hurtigladere til varebil	KLI*, BYM*	7 200	9 700

Økonomiplan for 2026-2029

		innenfor Ring 3 og gjennomføre pilotprosjekt om å etablere ladere som vil være tilgjengelige for elvarebiler om natten på en kommunal parkeringsplass. Oslo kommune skal følge opp vedtak om tilgang til kollektivfelt for utslippsfri næringstransport, med mål om rask innføring.			
Utslippsfri/biogass busser	12	Insentiver for utslippsfrie tur- og ekspressbusser: Kommunens virksomheter skal stille krav om at busser som kjører på oppdrag for kommunen (som skoleskyss) skal være utslippsfrie eller bruke biogass, iht. reviderte krav i byrådssak 1004/25. KLI skal forvalte tilskudd til etablering av ladere til buss og dele informasjon til turbussbransjen om fordeler med el- og biogassbusser.	UDE*, KLI*, alle	Ikke effekt-beregnet	Ikke effekt-beregnet
Utslippsfri/biogass lastebiler	13	Insentiver for utslippsfrie lastebiler: Nulltakst for el- og biogasskjøretøy til og med 2030 og økte takster for fossile kjøretøy fra 2026 i bomringen. KLI skal forvalte tilskudd til etablering av ladere for tunge kjøretøy, samt bidra med å koordinere arbeid med etablering av energistasjoner i Osloregionen og informere om virkemidler for utslippsfri tungtransport til transportbransjen. BYM skal jobbe for å etablere hurtiglading til tungtransport i Oslo. Oslo kommune skal følge opp vedtak om tilgang til kollektivfelt for utslippsfri næringstransport, med mål om rask innføring.	KLI*, BYM*	6 700	20 800
Annen mobil forbrenning					
Utslippsfri bygg- og anleggsvirksomhet	14	Krav om utslippsfri bygg- og anleggsvirksomhet på oppdrag for kommunen fra 2025: Iht. byrådssak 1014/25.	Alle*, OKF*	18 500	18 900
	15	Krav om fossilfri bygg- og anleggsvirksomhet i reguleringsplaner. (erstattes når lokal forskrift vedtas)	PBE*	31 900	37 500
Utslippsfrie maskiner og motorredskaper	16	Tilrettelegge for at maskiner som håndterer varer og last på Oslo havn er utslippsfrie.	Oslo Havn*	1 700	2 300

Økonomiplan for 2026-2029

	17	Innkjøp av utslippsfrie maskiner i Oslo kommunes maskinpark: lht. byrådssak 1078/23. Utskifting av spesialmaskiner vil skje senere.	Alle*, OKF*	400	1 300
	18	Forvalte tilskudd til elektriske maskiner og motorredskaper.	KLI*	1 900	1 900
	19	Tilrettelegge for bruk av strøm på utendørs arrangementer: BYM skal i 2026 tilrettelegge for bruk av strøm på Elgsletta.	BYM*	Ikke effekt-beregnet	Ikke effekt-beregnet
Sjøfart					
Utslippsfri havneligge	20	Etablere landstrøm for tankskip og følge opp bruk av landstrøm til container- og cruiseskip: Oslo Havn skal i 2026 bygge et anlegg for tankskip og følge opp eksisterende landstrømanlegg. Målet er at 60 % av anløp med cruise- og 20 % av anløp med containerskip tar i bruk landstrøm i 2026.	Oslo Havn*	4 500	9 500
Summert effekt av virkemidler i Klimabudsjettet				75 600	206 100

*: Rapporteringsansvar

Forslag til nye bevilgninger for å redusere direkte utslipp 2026 - 2029

I budsjettet for 2026 er det foreslått bevilget 206,5 mill. på driftsbudsjettet og 26 mill. på investeringsbudsjettet til nye/styrkede tiltak som bidrar til å redusere de direkte klimagassutslippene, vist i tabellene under.

Tabell 2: Nye bevilgninger til tiltak med klimaeffekt for direkte utslipp i driftsbudsjettet

Virksomhet	Tiltak i driftsbudsjettet	2026	2027	2028	2029
Kjøp av transporttjenester	Videreføre dagens kollektivtilbud: Budsjett økes for å kompensere for høy prisvekst i sektoren. Relevant for virkemiddel 8.	101 000	101 000	101 000	101 000
Kjøp av transporttjenester	Billigere 30-dagers billett: 30-dagers billett i sone 1 reduseres med 50 kroner. Relevant for virkemiddel 8.	105 500	115 364	115 364	115 364
SUM		206 500	216 364	216 364	216 364

Tabell 3: Nye bevilgninger til tiltak med klimaeffekt for direkte utslipp i investeringsbudsjettet

Virksomhet	Tiltak i investeringsbudsjettet	2026	2027	2028	2029
Bymiljøetaten	Hjertesoner: Videreføring av arbeid med å etablere hjertesoner ved alle byens barneskoler. Utforming av veinett	26 040	26 040	26 040	26 040

	ved skolene tilpasses myke trafikanter og reduserer biltrafikk. Relevant for virkemiddel 7.				
SUM		26 040	26 040	26 040	26 040

Identifiserte virkemidler for å redusere direkte utslipp

Tabellen under viser mulige nye virkemidler som kan iverksettes for å redusere direkte utslipp ned til 81 % i 2030. De identifiserte virkemidlene er ikke politisk besluttet hverken lokalt eller nasjonalt, og enkelte virkemidler forutsetter nye nasjonale avklaringer, nye lovhjemler e.l. Virkemidlene er ikke nødvendigvis ferdig utredet, og endelig utforming må vurderes nærmere.

Tabell 4: Identifiserte virkemidler for å redusere direkte utslipp

Sektor	Identifiserte virkemidler	Effekt 2030, isolert (tonn CO2e)
Tverrgående virkemidler	CO2-avgift tilsvarende 2 400 kr/tonn i 2030: Anslått effekt forutsetter at Stortinget ikke kompenserer for avgiftsøkningen med å lette på andre virkemidler, som å redusere andre drivstoffavgifter. Opptappingen følges opp år for år og avhenger av nasjonale myndigheter.	6 000 - 11 000
Avfallsforbrenning og energiforsyning	Karbonfangst på husholdningsavfall fra Oslo kommune: Anskaffelsesprosess på slik forbrenning er iverksatt, men endelig beslutning vil bl.a. avhenge av tilbud som mottas.	40 000 - 50 000
	Utfasing av fossilt materiale på avfallsforbrenningsanlegget til Hafslund Celsio på Haraldrud.	20 000 - 30 000
	Økt utsortering av plast fra husholdningsavfallet: Ny avfallsforskrift krever 60 % utsortering av plast som er egnet til materialgjenvinning i løpet av 2030. Renovasjons- og gjenvinningsetaten vurderer hvordan kommunen kan øke utsorteringen av plast fra husholdningsavfallet.	15 000 - 22 000
	Økt innsamling, gjensalg og gjenvinning av tekstiler: Økt innsamling vil kunne redusere de direkte utslippene fra unngått forbrenning.	2 000 - 4 000
	100 % fossilfri fjernvarme: I perioder med høye strømpriser/lave temperaturer benyttes det fremdeles noe fossil gass.	6 000 - 9 000
	Prising av utslipp fra avfallsforbrenning og nye insentiver for karbonfjerning: Regjeringen har varslet en opptapping av avfallsforbrenningsavgiften til generelt nivå på 2 400 kr/tonn i 2030. Regjeringen vurderer også nye virkemidler som omvendte auksjoner for å støtte karbonfangst på avfallsforbrenningsanlegg.	Ikke effekt-beregnet
Avfall og avløp	Optimalisering av driftsregimet av gassanlegget på Grønmo: Dette inkluderer å kunne sende gassen til fakling i perioder med lavt undertrykk i deponiet, noe som kan øke gassoppsamlingen fra deponiet og dermed redusere utslippene. Dette krever godkjenning av Statsforvalteren.	Ikke effekt-beregnet
	Forbedring av toppdekke på Rommen deponi: Deponiet på Rommen har et gammelt toppdekke som ikke er gasstett. Et nytt toppdekke kan redusere lekkasjer og øke oppsamlingen av deponigass.	Ikke effekt-beregnet

Økonomiplan for 2026-2029

	Tetningstiltak for å redusere innsig av rent overvann og grunnvann til deponiet på Grønmo: Mindre innsig av vann kan øke oppsamlingen av metan fra deponiet.	Ikke effekt-beregnet
	Forbedring av dreneringssystem i gassanlegget i de eldste deponiområdene på Grønmo: Dette vil kunne øke gassoppsamlingen fra deponiet. Det er i perioder utfordringer med vannstand i deponiet og drenering, spesielt i vinter og snøsmeltingsperioden.	Ikke effekt-beregnet
Veitrafikk	Opptrapping av nasjonalt omsetningskrav for biodrivstoff til 33 % i veitrafikken i 2030: Dette ble varslet i statsbudsjettet for 2025. Regjeringen vedtar nytt nivå annen hvert år. Opptrapping fra 2026 er på høring våren 2025.	6 000 – 11 000
	Dobbel takst i bomringen for nye fossile personbiler i løpet av 2026: Vedtatt i revidert Oslopakke 3-avtale våren 2024. Virkemiddelet forutsetter at nasjonale myndigheter åpner for dette i bompengeproposisjonen som legges frem i 2026.	2 000 – 3 000
	Dobbel takst i bomringen for nye fossile varebiler: Virkemidlet forutsetter at nasjonale myndigheter åpner for dette ved å opprette en ny takstklasse, for eksempel i bompengeproposisjonen som legges frem 2026. Oslopakke 3-avtalen sier også at det skal vurderes ytterligere insentiver for å endre varebilparken fra fossil til nullutslipp i avtaleperioden.	2 000 – 5 000
	Nullutslippssone for varebiler og tunge kjøretøy innenfor Ring 2 (langs indre bomsnitt): Dette forutsetter at det gis lovhjemmel fra nasjonale myndigheter. Statens vegvesen leverte 1.8.2025 et forslag til endring av lov og forskrift om nullutslippssone.	8000 - 14 000
	Nullutslippssone for personbiler innenfor Ring 2 (langs indre bomsnitt): Forutsetter lovhjemmel, se over.	500 -1 000
	Avgiftsbelegge og omdisponere parkeringsplasser ved kommunale arbeidsplasser: Dette kan innføres med lokalt vedtak.	700 -1 200
	Bygge ut mer og tilby billigere lading for varebiler: Dette kan gjøres gjennom å etablere nattlading på kommunale parkeringsplasser (utrulling av pilot som omtalt i tabellen med byrådets foreslåtte virkemidler) og fjerne parkeringsavgift for varebiler som lader på kommunale plasser.	Ikke effekt-beregnet
	Forsterkede nasjonale virkemidler for utslippsfrie tunge kjøretøy: Dette er for å sikre det nasjonale målet om 100 % nullutslipp eller biogass i nybilsalget i 2030. Ifølge Regjeringen skal nye virkemidler vurderes dersom innfasingen går for sakte.	5 000 – 10 000
	Krav i løyver til busser som opererer i Oslo (utover Ruter): Stortinget ba Regjeringen fremme forslag om lovendring i 2023 slik at det kan stilles nullutslippskrav til all løyvebasert virksomhet. Det har foreløpig ikke kommet noen endringer.	2 000 – 4 000
	Dobling av offentlig parkeringstakst for fossile kjøretøy (gjelder ikke beboerparkering): Dette kan innføres med lokalt vedtak, og gradvis trappes opp mot en dobling i 2030. Beregningen viser effekten av en dobling innenfor Ring 3.	3 000 – 6 000
	Stille krav til at private aktører må ta betalt for parkering: Dette kan være på arbeidsplasser, kjøpesentre osv. Forutsetter nasjonal lovhjemmel.	Ikke effekt-beregnet
	Tilrettelegge for overgang fra personbil til elektrisk MC: Gjennom å omdisponere parkeringsplasser, kommunikasjon og innføring av parkeringstakst med differensiering mellom elektriske og fossile MC. Kan innføres med lokalt vedtak.	Ikke effekt-beregnet

	Innføre en ny prismodell for lading på kommunale ladeplasser som bidrar til økt utnyttelse gjennom døgnet.	Ikke effekt-beregnet
	Utvide beboerparkeringsordningen i ytre by: Dette vil bidra til å redusere fremmedparkering i ytre by ved at uregulert parkering avgiftsbelegges for parkerende uten beboerparkeringskort.	Ikke effekt-beregnet
Annen mobil forbrenning	Stille krav til at alle bygge- og anleggsplasser er utslippsfrie senest i 2030: Hjemmel til at kommuner kan stille klimakrav til bygge- og anleggsplasser er vedtatt. Oslo kommune har lagt frem en lokal forskrift på ekstern høring. Virkemiddelet vil erstatte virkemiddel 15 i tabellen med byrådets foreslåtte virkemidler når det vedtas.	5 000 - 6 500
	Opptrapping av nasjonalt omsetningskrav for avansert biodrivstoff til 28 % for ikke-veigående maskiner: Den konkrete opptrappingen vil regjeringen komme tilbake til annen hvert år. Neste opptrapping fra 2026 var på høring våren 2025.	8 500 - 12 000
	Nasjonalt tilskudd til alle typer utslippsfrie ikke-veigående maskiner.	Ikke effekt-beregnet
Sjøfart	Stille krav eller gi incentiver for utslippsfri inn- og utseiling for utenriksfergene.	5 000 – 6 000*
	Etablere landstrøm for bruk til gjenværende godsskip uten tilgang på landstrøm i dag: Etablering av landstrøm må kombineres med incentiver som sikrer at anlegg tas i bruk.	1 500 – 2 700
	Miljødifferensiering av havneavgifter for skip som bruker fornybart drivstoff.	Ikke effekt-beregnet
	Tilgang til kai og andre arealer for skip som bruker fornybart drivstoff.	Ikke effekt-beregnet
Oppvarming	Nasjonalt forbud mot bruk av gass til permanent oppvarming: Regjeringen følger opp Stortingets vedtak og utreder et forbud mot fossil gass til permanent oppvarming, med sikte på innføring fra og med 2028.	7 000 - 11 000

*: Tiltaket har lavere effekt enn tidligere beregnet på grunn av metodeendringer.

Sirkulær økonomi og indirekte utslipp (mål 5): Et bærekraftig forbruk

Oslo kommune har som mål at byens forbruk av jomfruelige naturressurser skal reduseres til et nivå som kan anses som forenlig med et globalt bærekraftig forbruk. I en sirkulær økonomi utnyttes naturressurser og produkter så effektivt og lenge som mulig. Dette er det sentrale i kommunens arbeid med å redusere indirekte utslipp. Innsatsen skal samtidig bidra til å skape arbeidsplasser, øke verdiskaping og gi betydelige klima- og miljøgevinster basert på sirkulær ressursbruk.

Indirekte utslipp er utslipp som oppstår utenfor bygrensen som følge av varer og tjenester vi forbruker. I dag står de indirekte utslippene for en stor del av Oslos totale klimafotavtrykk, anslått til om lag 9 millioner tonn CO₂-ekvivalenter, basert på Oslos direkte utslipp og Miljødirektoratets nyeste estimerer for forbruksbaserte utslipp nasjonalt. Oslos mål er at disse utslippene skal reduseres betydelig innen 2030. Ved å ta ansvar for egne indirekte utslipp, kan Oslo kommune bidra til den omstillingen som trengs både globalt og lokalt.

Materialbruk i bygge- og anleggsprosjekter er den største kilden til Oslos indirekte utslipp. Oslobygg har redusert sine materialutslipp gjennom materialvalg og ombruk av byggematerialer. Likevel er det utfordrende å nå målet om 30 % årlig utslippsreduksjon fra materialbruk i kommunens egne byggeprosjekter, grunnet valg som tas i tidlig fase av byggeprosjektene. Kommunens anleggsaktører har i stadig økende grad stilt klimakrav til bruk av lavutslippsmaterialer og flere private utbyggere jobber for å redusere utslipp fra materialbruk. Det er likevel grunn til å anta at indirekte utslipp fra bygg- og anleggssektoren har økt siden 2020, blant annet på grunn av store prosjekter som nytt regjeringskvartal, Fornebubanen og ny vannforsyning til Oslo.

Byrådets forslag til virkemidler for å bidra til en mer sirkulær økonomi og redusere indirekte utslipp

Tabellen nedenfor viser byrådets forslag til virkemidler som bidrar til en mer sirkulær økonomi og reduserer indirekte utslipp, både fra kommunens virksomhet og fra befolkning og næringsliv. Flere av virkemidlene vil også kunne bidra til å effektivisere kommunens virksomhet og spare penger på kort og lang sikt. Det henvises til kapittel 3.2 i vedlegget *Underlag til Klimabudsjett 2026* for mer informasjon kommunens arbeid med å kvantifisere effekten av disse virkemidlene.

Tabell 5: Forslag til virkemidler for en mer sirkulær økonomi og reduksjon av utslipp utenfor Oslos grenser (indirekte utslipp)

Sektor	Nr	Virkemidler	Ansvarlig
Bygg og anlegg			
	1	Stille klimakrav og gjennomføre andre tiltak for å bidra til å nå målet om 30 % utslippsreduksjon fra materialer i kommunens nye og rehabiliterte bygg	OBF*, BBY*
	2	Prosjekter i forbildeprogrammet FutureBuilt med 50 % redusert utslipp fra materialer: PBE skal i 2026 følge opp FutureBuilt-programmet, med mål om å inngå samarbeid med tre nye prosjekter.	PBE*
	3	Ombruk av byggematerialer: Sirkulær Ressurssentral og Ombygg skal i 2026 samarbeide med OBF og KLI med mål om å etablere en permanent ombrukssentral for byggematerialer i Oslo, på sikt.	OBF*, KLI
	4	Klimakrav i kommunens anskaffelser av anleggsmaterialer og i entreprise: VAV skal videreføre klimakrav til betong og stål, stille klimakrav til andre materialtyper og i økende grad stille krav til miljøvaredeklarasjoner. FOB skal redusere materialbruk og stille krav til klimavennlige materialer (slik som lavkarbon betong klasse A) i sine entrepriser. I tillegg skal entreprenører på kontrakt i FOBs prosjekter stille klima- og miljøkrav til sine materialleverandører for vesentlige materialgrupper (betong, sement, stål mm). FOB skal stille krav om klimagassregnskap med tilhørende rapportering i entrepriser. BYM skal i 2026 følge opp klimagassbudsjett og –regnskap i to pilotprosjekter og lyse ut konkurranse(r) med tildeling (belønning) på klimagassbudsjett for utvalgte materialer som premierer lave klimagassutslipp.	BYM*, VAV*, FOB*

Økonomiplan for 2026-2029

	5	Ombruk og gjenvinning av masser og stein i kommunens prosjekter: BYM, VAV, OBF og FOB ombruker og gjenvinner masser og stein i egne prosjekter der hvor det er mulig og hensiktsmessig. BYM stiller krav til gjenbrukte pukkmasser ved innkjøp.	BYM*, OBF*, VAV*, FOB*
Forbruk og varehandel			
	6	Kommunikasjon for å stimulere til endret forbrukeradferd og mer sirkulært samfunn i Oslo: Dette skal skje gjennom klimaoslo.no, sosiale medier, mediearbeid og Klimaløft i Osloskolen.	KLI
	7	Implementere e-læringen "Bærekraftig og sunn mat i barnehagen" i 150 kommunale barnehager i 2026.	OKF*
	8	Vegetarmat skal være standard på kommunens møter og arrangementer.	OKF*, alle*
	9	Måling av matsvinn hos kommunens virksomheter med matproduksjon og -servering.	OKF*, HEL, SYE, Bydelene
	10	Bærekraftig mat på kommunale sykehjem og helsehus: SYE skal i 2026 ha menyer i kommunale sykehjem og helsehus, i tråd med nasjonale kostholdsråd.	SYE*, OKF, Bydelene
	11	Sentralisere eierskap og forvaltning av kommunens IKT-utstyr: OKF skal i 2026 utrede muligheten for sentralt eierskap og forvaltning for å øke brukstiden for kommunens PC-er. Estimert besparelse ved innføring: 45,5 mill. og om lag 1 700 tonn CO2-ekvivalenter årlig.	OKF *
	12	Øke omløp av varer på kommunens ombruksplattform og bidra til økt bruk av kommunens samkjøpsavtaler for reparasjon, redesign og bruktkjøp: UKE har estimert at Oslo kommune kaster møbler til en verdi av 120 mill. årlig.	OKF *, alle
	13	Redusere svinn og unødvendig kassering av klær til helse- og omsorgssektoren: Ta i bruk digital sporing av klær for å få oversikt over svinn på tjenestestedene som benytter seg av samkjøpsavtalen for leie og vask.	OKF*, HEL, SYE, bydelene
	14	Tilrettelegging av lokaler for utlån av idrettsutstyr til innbyggere ved idrettsanlegg.	BYM*
	15	Redusere engangsprodukter i plast: SYE skal i 2026 erstatte engangsprodukter i plast hvor ombrukbare alternativer er tilgjengelige på kommunens sykehjem. BYM skal veilede og støtte sykehjem, kommunale barnehager og helsehus/omsorgsboliger til å redusere bruken av engangsartikler i plast.	BYM*, SYE*, Bydelene
	16	Redusere bruken av plastholdige engangskopper og matemballasje på arrangementer: BYM skal i 2026 videreføre støtteordning for gjenbruksløsninger på arrangementer samt stille krav til gjenbruksløsninger på arrangementer på kommunens grunn der det er hensiktsmessig.	BYM*
Reiser og mobilitet			

	17	Delingstjenester og felles flåtestyringssystem for kommunens kjøretøy og maskiner: OKF skal forvalte systemet og foreslå tiltak for økt bruk av bildelingstjenester i kommunen.	OKF*, alle
	18	Føringer og klimakrav ved innkjøp av elektriske kjøretøy i kommunen: OKF skal i 2026 vurdere hvordan føringene og klimakravene i ZEROs innkjøpserklæring (Hele bilen til null) skal følges opp.	OKF*, alle

*: Rapporteringsansvar

Identifiserte virkemidler for å bidra til en mer sirkulær økonomi og redusere indirekte utslipp

Tabellen under viser mulige nye virkemidler som kan iverksettes i Oslo for å bidra til en mer sirkulær økonomi og redusere indirekte utslipp ytterligere.

De identifiserte virkemidlene er ikke politisk besluttet hverken lokalt eller nasjonalt, og enkelte virkemidler forutsetter nye nasjonale avklaringer, nye lovhjemler e.l. Virkemidlene er ikke nødvendigvis ferdig utredet, og endelig utforming må vurderes nærmere.

Av de identifiserte virkemidlene, vil det å stille krav om reduserte utslipp fra materialer gi størst utslippsreducerende effekt. En stor andel av disse utslippsreduksjonene vil også fremme en mer sirkulær økonomi i bygge- og anleggsbransjen, i form av redusert materialbruk, ombruk, økt grad av rehabilitering og gjenvinning av materialer.

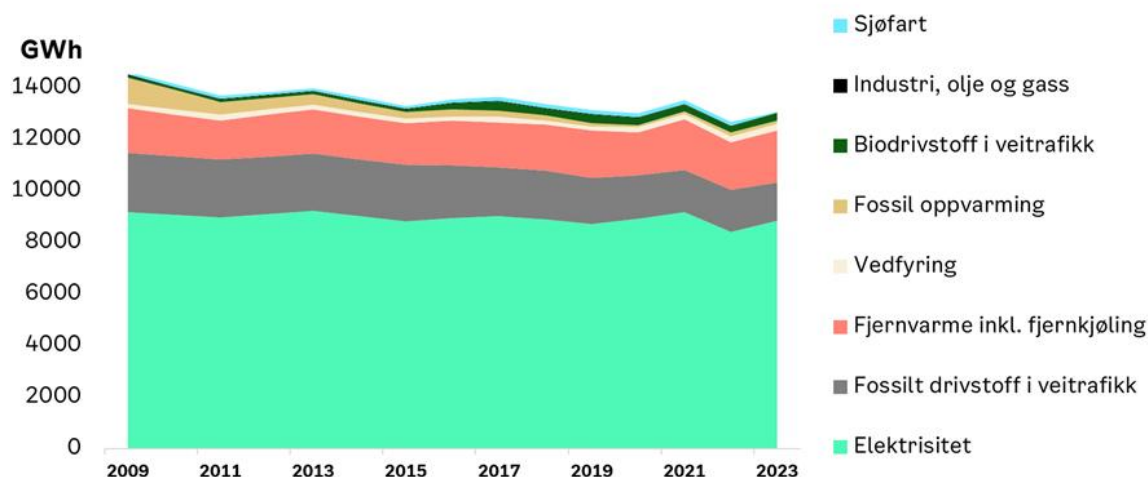
Tabell 6: Identifiserte virkemidler for å bidra til en mer sirkulær økonomi og redusere indirekte utslipp

Sektor	Identifiserte virkemidler
Bygg og anlegg	
	Stille krav om gradvis reduserte utslipp fra materialer for alle utbyggere: Det kan gi årlig utslippsreduksjon i størrelsesorden 100 000 - 150 000 tonn CO ₂ -ekvivalenter i 2030.
	Stille standardkrav til materialer i kommunens bygg- og anleggsprosjekter: En kommunal arbeidsgruppe jobber med et forslag til nye standardkrav som skal behandles i byrådet.
	Stille krav til ombrukskartlegging i kommunens anleggsprosjekter ved tiltak som medfører fjerning av eksisterende infrastruktur, som idrettsanlegg eller lekeplasser, og der beregnet avfallsmengde overstiger 10 tonn.
Forbruk og varehandel	
	Etablere en helhetlig løsning for ombruk av møbler og inventar i kommunens virksomhet: UKE er i gang med å utrede hvordan dette kan innrettes. Løsningen skal bidra til å spare penger og utslipp, og skal ivareta behovet for lager og transport på en brukervennlig og kostnadseffektiv måte.
	Redusere bruken av plastholdige engangskopper og matemballasje blant Oslos arrangementer og serveringssteder: Vurdere bruk av lokal forskrift, kommunalt miljøgebyr og subsidiering av en felles miljørabatt.

	Vedta nytt mål om redusert kjøttforbruk i kommunens virksomhet i 2030: Det gjeldende målet utløper i 2025.
	Vedta føring om at alle virksomheter i reforhandlingsprosesser av leieavtale eller gjennom samarbeid med andre leietakere, fremmer tiltak for bærekraftig, sunn og mer plantebasert mat i kantiner.
	Forsterking av produsentansvarsordninger: Bidrar til at produsenter og importører av ulike produkter tar ansvar for emballasjen og produktene gjennom hele livsløpet, også når det blir avfall. Det kan gi incentiver til å sikre lengre levetid og redusere volumet. Klima og miljødepartementet har fra 1. juli 2025 endret Avfallsforskriften kap. 6 om utvidet produsentansvar for plast. Oslo kommune vil forhandle ny avtale med returselskapet for å få en større del av kostnadene til innsamling og håndtering av plastemballasje dekket.
Reiser og mobilitet	
	Øke antall parkeringsplasser satt av til elektriske delebiler på kommunal grunn i sentrumsnære strøk.
	Effektivisere kommunens egne vareleveranser ved å blant annet øke sentraliseringen av innkjøp, redusere antall leveringsdager, unngå delleveranser, unødvendig ekspresslevering eller småordre og øke samlast av varer som skal til samme område. I tillegg kan levering på tider av døgnet som gjør at kjøretøy og veikapasitet kan brukes mer effektivt vurderes.
	Innføre felles føringer for tjenestereiser i kommunens virksomhet: Flyvninger bør minimeres der det finnes alternative reisemetoder som ikke er uforholdsmessig dyre eller tidkrevende.

Energi (mål 3): Et energisystem tilpasset nullutslippsbyen

Et robust, fleksibelt og utslippsfritt energisystem er en forutsetning for at Oslo skal nå målet om å bli en nullutslippsby. Siden 2009 har det samlede energiforbruket i Oslo gått ned med om lag 10 %. I samme periode har energiforbruket per innbygger gått ned med 27 %. Målet om å redusere det totale energiforbruket med 10 % i 2030 er derfor innenfor rekkevidde, men måloppnåelse forutsetter sannsynligvis nye tiltak/virkemidler fordi befolkningen vokser. Hovedårsaken til at energiforbruket er redusert er elektrifisering av personbilparken (elektriske motorer har høyere virkningsgrad enn forbrenningsmotorer og reduserer dermed energiforbruket pr kjøretøy), utfasing av olje til oppvarming og mer energieffektive bygg. I tillegg har økt bruk av fjernvarme, nedleggelse av industri og at nye bygg generelt bruker mindre energi, gjort at makseffekten, altså den største mengden strøm som brukes i løpet av den kaldeste timen i året, ifølge Elvia har vært svakt nedadgående de siste årene.

Utvikling i energibruk i Oslo fra 2009 til 2023 (GWh)

For å nå målet om 95 % utslippsreduksjon, må tungtransporten, bygge- og anleggsplasser og havnevirkksomheten i Oslo elektrifiseres. I tillegg må det fanges karbon fra avfallsforbrenningen i byen. Det er estimert et effektbehov til disse tiltakene til mellom 110 og 170 MW. For at energisystemet skal være tilpasset en utslippsfri by, må vi sikre nok kapasitet i strømmettet. En del av dette er allerede reservert i nettet, slik som effektbehovet på om lag 30 MW til karbonfangstanlegget på Klemetsrud. Det framtidige samlede effektbehovet til tungtransporten og anleggssektoren er beregnet til om lag 100 MW. Anslaget er konservativt, og med målrettet arbeid for mer optimalisert drift av bygg- og anleggsplasser og mer fleksibel opplading av kjøretøy og maskiner, vil behovet kunne bli mindre. Ved å frigjøre effekt i nettet gjennom et mer fleksibelt og effektivt forbruk, kan vi dempe behovet for utbygging av mer nett og ny energiproduksjon.

Byrådets forslag til virkemidler for energi

Byrådets forslag til virkemidler i dette klimabudsjettet er estimert til å ha et samlet potensial til å tilgjengeliggjøre 11,3 MW på vinterstid når effektbehovet er størst. I tillegg er potensialet for å redusere energiforbruket og produsere energi på 13 500 MWh årlig, tilsvarende energiforbruket til om lag 850 husholdninger. Mange av virkemidlene er tilretteleggende og har potensial til å utløse effekter på sikt som er større enn de tallfestede effektene i dette klimabudsjettet. Se mer informasjon i kapittel 4.2 i vedlegget *Underlag til Klimabudsjett 2026*.

Tabell 7: Forslag til virkemidler for energi

Sektor	Nr	Virkemidler	Ansvarlig	Besparelse/produksjon av energi årlig	Potensial for frigjort vintereffekt
Tverrgående virkemidler					
	1	Helhetlig energiplanlegging i Oslo mot 2030: PBE skal i 2026	PBE*	Tilretteleggende	Tilretteleggende

Økonomiplan for 2026-2029

		vurdere muligheter for å bruke Oslo kommunes energiplanleggingsverktøy i arealplanlegging.			
	2	Motivere innbyggere og næringsliv til å gjøre energitiltak	KLI	Tilretteleggende	
Energi-effektivisering					
	3	Forvalte tilskudd til energieffektivisering av bygg.	KLI	3 800 MWh	1,8 MW
	4	Systematisere energikartlegginger i kommunale virksomheter: OKF skal i 2026 utvikle en portal for å systematisere energikartlegginger som gjennomføres i Oslo kommune, for å få oversikt over energimerker av kommunale bygg. OBF og KLI skal bistå i arbeidet.	OKF*, DIG, OBF, KLI		
	5	Kartlegge energitiltak i kommunale bygg: Kommunale virksomheter skal i 2026 kartlegge potensialet for energi- og kostnadsbesparelser i egen bygningsmasse, som grunnlag for å prioritere energitiltak.	OBF*, BBY*, BYM*, VAV*, REG*, Oslo Havn*	Tilretteleggende	
	6	Gjennomføre energieffektiviseringstiltak i kommunale bygg: Kommunale virksomheter skal i 2026 gjennomføre energitiltak i kommunale bygg som bidrar til å redusere energibruk.	OBF*, BBY*, BYM*, VAV*, REG*, Oslo Havn*	1 900 MWh	0,6 MW
	7	Oversikt over energitiltak og lokasjoner som er egnet for utnyttelse av overskuddsenergi: VAV skal i 2026 lage en oversikt over kartlagte energitiltak i vann- og avløpssystemet og hvilke lokasjoner som er egnet for utnyttelse av overskuddsenergi.	VAV*	Tilretteleggende	
	8	Øke energieffektiviteten og redusere energibruken i vann- og avløpsanleggene: Dette skal blant annet skje gjennom å redusere vanntrykket om natten, skifte ut eldre pumper og optimalisere temperaturstyring.	VAV*	900 MWh	0,1 MW

Økonomiplan for 2026-2029

	9	Redusere energibruk til belysning av gate- og parkanlegg, havna og byrom: I 2026 skal BYM og Oslo Havn skifte ut eldre lysarmaturer til LED.	BYM*, Oslo Havn*	700 MWh	1,3 MW
	10	“Fang energityven” i bygg driftet av Oslo kommune: Årlig kampanje hvor energirådgivere går gjennom energianlegg i utvalgte bygg, og identifiserer driftsfeil og energisluk. I 2026 skal OBF gjennomføre “Fang energityven” i minimum 10 bygg.	OBF*	400 MWh	
	11	Samkjøpsavtale for kjøp av energirådgivningstjenester for energikartlegging og energimerking: OKF skal i 2026 utarbeide en samkjøpsavtale for innkjøp av energirådgivningstjenester for energikartlegging og energimerking. OBF og BBY skal bidra i arbeidet.			
Økt energi- fleksibilitet					
	12	Løsninger for energifleksibilitet i Oslo kommune: OBF, Oslo Havn, og VAV skal i 2026 ta i bruk smart styring av strømforbruk som kan bidra til energisparing og flytting av forbruk for å redusere energikostnader, i tillegg til levering av fleksibilitetstjenester til strømnettet. KLI koordinerer arbeidet.	KLI*, OBF, Oslo Havn, VAV		1,5 MW
	13	Koordinere løsninger for innkjøp av teknisk utstyr som er nødvendig for deltakelse i fleksibilitetsmarkeder: OKF skal i 2026 vurdere hvordan kommunens behov for nytt utstyr kan dekkes og etablering av ny samkjøpsavtale. OBF og Oslo Havn skal bidra i arbeidet.	OKF*, OBF, Oslo Havn	Tilretteleggende	
	14	Smart styring av offentlig ladeinfrastruktur og endestasjonsladere (ikke hurtiglading) for å flytte ladeforbruk til perioder med lav belastning i strømnettet: BYM skal i 2026 utforske muligheten for å teste et laststyringssystem som automatisk kan utsette og	BYM*	Tilretteleggende	1 MW

		styre lading basert på nettkapasitet og strømpris. Laderne skal også kunne delta i fleksibilitetsmarkedet der det er relevant. Målet er bedre utnyttelse av nettkapasiteten.			
	15	Forvalte tilskudd til deltakelse i fleksibilitetsmarkeder.	KLI*		5 MW
	16	Etablering av smartstyring i bygg med fjernvarme og kartlegging av samspillseffekter: OBF og BBY skal etablere smart styring i henholdsvis fire formålsbygg og ti store boligbygg i samarbeid med Hafslund Celsio for å redusere spisslastbehovet i fjernvarmenettet.	OBF*, BBY*	Ikke effekt- beregnet	Ikke effekt- beregnet
Lokal energiproduksjon					
	17	Øke lokal energiproduksjon hos kommunale virksomheter som eier bygg og anlegg: OBF skal i 2026 etablere 8 nye solcelleanlegg med en kapasitet på 1 MWp. BBY, VAV og Oslo Havn skal etablere solcelleanlegg på egne bygg i 2026.	OBF*, BBY*, VAV*, Oslo Havn*	1 200 MWh (1,5 MWp)	
	18	Forvalte tilskudd til etablering av solenergianlegg.	KLI*	4 600 MWh (5,7 MWp)	
	19	Ta i bruk miljøkrav ved innkjøp av solceller til kommunale bygg: OBF skal i 2026 utvikle nye miljøkrav til solceller.	OBF*	Tilretteleggende	
Sum				13 500 MWh	11,3 MW

*: Rapporteringsansvar

Identifiserte virkemidler for energi

Selv om målet om redusert energibruk er innenfor rekkevidde er det behov for ytterligere virkemidler for å sikre at Oslo har nok energi og effekt til å nå klimamålet på 95% utslippsreduksjon. Tabellen under viser en oversikt over identifiserte virkemidler som kan bidra til dette. De identifiserte virkemidlene er ikke politisk besluttet hverken lokalt eller nasjonalt, og enkelte virkemidler forutsetter nye nasjonale avklaringer, nye lovhjemler e.l. Virkemidlene er ikke nødvendigvis ferdig utredet, og endelig utforming må vurderes nærmere.

Det viktigste identifiserte virkemidlet er å stille krav om lokal energiproduksjon og felles energiløsninger i reguleringsplaner. Dette vil tilrettelegge for utbygging av gode energiløsninger som bidrar til å redusere energibehov og effekttopper samt øke lokal energiproduksjon.

Tabell 8: Identifiserte virkemidler for energi

Sektor	Identifiserte virkemidler
Tverrgående virkemidler	Stille krav om lokal energiproduksjon og felles energiløsninger: Direktoratet for byggkvalitet har blant annet sendt et forslag om mulig ny bestemmelse om solenergi på yrkesbygg over 500 m ² i byggt teknisk forskrift (TEK17) på høring med frist 26.09.25
	Endringer i den nasjonale strømstøtteordningen og Norgespris-ordningen: Ordningen med Norgespris som etter planen innføres 1. oktober samt den eksisterende strømstøtteordningen gjør at tilbakebetalingstiden for investeringer i energieffektivisering øker. Ordningene bør innrettes til i større grad å stimulere til tiltak for energieffektivisering og energifleksibilitet.
Energieffektivisering	Differensiere eiendomsskatt basert på byggets energiklasse i næringsbygg: Det vil gi private aktører et insentiv for energioppgradering til en høyere energiklasse. Kommunen har ikke hjemmel til dette i dag. Virkemidlet krever lovendringer.
	Stille minimumskrav om energimerke i kommunenes standard leieavtale for næringslokaler: Dersom kommunen stiller krav til energimerke i leiekontrakter og fremmer energieffektiviseringstiltak overfor byggeierne, kan kommunen legge press på private aktører til å energioppgradere sine eksisterende bygg. Kommunen er i gang med å vurdere behov og mulighet for å stille mer ambisiøse energikrav i kommunens standard leieavtale for næringslokaler.
Energifleksibilitet	Insentiver til konvertering til vannbåren varme i bygg: Dette kan være rettet mot større eksisterende borettslag, sameier og næringsbygg for å stimulere til økt bruk av termisk oppvarming av bygg, som fjernvarme. Dette kan avlaste strømmettet.
	Etablere pilotområder for lavtemperatur fjernvarmenett: Muliggjør økt bruk av overskuddsvarme og mer energieffektive fjernvarmeløsninger i nye/totalrenoverte utbyggingsområder.
Energiproduksjon	Etablere lokal kraftproduksjon på grå arealer: Oslobygg jobber med å kartlegge grå arealer på sine eiendommer. Egnede kommunale arealer kan også tilgjengeliggjøres til feks solkraftproduksjon for private utbyggere gjennom konkurranser om utbygging.
	Kartlegge potensial for solenergiproduksjon ved salg av kommunale tomter og vurdere å stille krav til lokal energiproduksjon.

Klimatilpasning og karbonlagring (mål 2 og 4): Oslo er en klimarobust by og har økt opptak og lagring av karbon

Klimaet i Oslo blir varmere og våtere, noe som gir økte utfordringer med overvann, flom, skred og erosjon. Samtidig forventes hetebølger med flere perioder med tørke, med økende fare for skogbrann. Vinteren vil også bli mer krevende med flere værerslag og kraftige snøfall. Styrtregn gir størst negative konsekvenser i Oslo i dag, og skadeomfanget fra overvann er ventet å øke. For å bli en klimarobust by, jobber Oslo for at bygg, gater og annen infrastruktur skal tåle et endret klima, og for at de ikke forsterker klimautfordringene og gir økt overvann eller flere varmeøyer. I tillegg må byens drift og beredskap justeres i takt med klimaendringene for å håndtere ekstreme naturhendelser som skogbrann og ekstremnedbør.

Tiltak og virkemidler som styrker klimatilpasning og karbonopptak behandles samlet i klimabudsjettet, fordi flere av dem bidrar til begge mål samtidig. Grønne områder som, for eksempel, skog, parker, bytrær og grønne tak, håndterer blant annet overvann og lagrer karbon. Bærekraftig skogbruk fremmer biomangfold, øker karbonlagring og gjør skogen mer robust mot brann og skadedyr. Et rikt naturmangfold er en forutsetning for å møte både klima- og naturkrisen. Derfor inngår flere tiltak fra [Oslos handlingsplan for biomangfold](#) (byrådssak 1080/23) i arbeidet. I 2024 publiserte Miljødirektoratet et oppdatert regnskap for [utslipp og opptak fra skog og arealbruk](#) for perioden 2016-2020. Skogen står for det største karbonopptaket i Oslo, men regnskapet viser at den nå tar opp litt mindre karbon årlig enn tidligere. Årsaken er blant annet økt hogst. Skogen sliter fortsatt etter tørkesommeren 2018, med blant annet økt omfang av barkebiller, som skader eller dreper gran, noe som også fører til økt hogst for å hindre spredning av skadedyret og verditap. Denne trenden vil fortsette og antakelig øke i omfang som følge av klimaendringene. Tallene viser også at Oslo hadde et årlig utslipp fra nedbygging av arealer på om lag 7 000 tonn CO₂-ekvivalenter i perioden. Dette er en liten økning fra forrige periode. For den bebygde sonen i kommunen, har Oslo et eget [grøntregnskap](#) som publiseres hvert fjerde år. Dette viser også en nedgang i grønne arealer i byggesonen på 6 % fra 2017 til 2021.

Byrådets forslag til virkemidler for klimatilpasning og økt naturlig karbonlagring

Tabellen under viser byrådets forslag til virkemidler som skal gjennomføres i økonomiplanperioden for å styrke byens evne til å håndtere klimaendringene. Å planlegge for og bygge hovedflomveier og fordrøyningsnettverk gjennom byen (virkemiddel nr. 5) og å lage en skybruddsplan for Oslo (virkemiddel nr. 4) er de mest sentrale virkemidlene som skal gjennomføres i årene fremover.

Tabell 9: Forslag til virkemidler for klimatilpasning og naturlig karbonlagring

Sektor	Nr	Virkemidler	Ansvar
Tverrgående virkemidler			
	1	Klimatilpasse forvaltning, drift, vedlikehold og utvikling av bygg og uteområder: Innarbeide kartleggingsverktøy av klimarobusthet i tilstandsvurderinger på eksisterende eiendommer.	OBF*
	2	Forbedre oppfølging av naturfarer: PBE skal i 2026 videreføre ROS-prosjektet og vurdere hvordan etaten jobber med risiko og sårbarhet i plan-, bygge-, eiendom- og tilsynssaker.	PBE*
	3	Bruk av biokull i Oslo: VAV skal i 2026, i samarbeid med KLI, BYM og OBF, utrede en modell for produksjon og bruk av biokull i byen (klimasatsmidler). KLI skal i 2026, i samarbeid med BYM, følge opp et treårig forskningsprosjekt på bruk av biokull langs sykkelvei på Oppsal (klimasatsmidler).	VAV*, KLI*, BYM, OBF

Økonomiplan for 2026-2029

Flom og overvann			
	4	Lage en skybruddsplan (temakart overvann) for Oslo: PBE skal i 2026 utvikle en skadedatabase for nedbørshendelser (T3) og videreutvikle Oslos overvannsmodell, som underlag til det pågående arbeidet med å utvikle skybruddsplan for Oslo (T4 iht. byrådssak 215/19).	PBE*
	5	Planlegge for og bygge hovedflomvei- og fordrøyningsnettverk: BYM skal utarbeide konseptvalgutredninger og gjennomføre forprosjekter for flomveiltak (T5 iht. byrådssak 215/19). BYM skal i 2026, i samarbeid med KLI og VAV, videreutvikle pilotprosjektet med fordrøyningsiltak i Marka for å redusere fare for skader nedstrøms i byggesonen.	BYM*, KLI, VAV
	6	Overvannshåndtering og klimatilpasning av bygg, uteområder og infrastruktur: OBF skal i 2026 gjennomføre overvannstiltak (T9 iht. byrådssak 215/19) og andre klimatilpasningstiltak på egne nye uteområder. VAV skal i økonomiplanperioden gjøre utbedringer i deler av avløpsnettet for å sikre økt kapasitet og hindre at forurenset overvann renner direkte ut i Oslofjorden.	OBF*, VAV*
	7	Rense overvann fra gater og rør: BYM skal i 2026 undersøke nye metoder for å redusere miljøgifter som ledes ut til vassdrag ved tømming av sandfang, samt utrede grenseverdier for forurensing i overvann som føres fra veier og gater til vassdrag. VAV skal i økonomiplanperioden utarbeide tiltak for å bedre avløpsrensingen for å følge opp krav fra EUs nye avløpsdirektiv, inkludert overvann (T19).	BYM*, VAV*, KLI
	8	Etablere en samlet beredskap i kommunen for flom, overvann og sammenfallende hendelser ved ekstreme nedbørshendelser (styrtregn): MOS skal i 2026 få på plass rammer og betingelser for det operative beredskapsarbeidet knyttet til overvann. BRE skal i 2026 starte arbeidet med å lede og koordinere den operative beredskapen knyttet til en ekstrem nedbørshendelse.	MOS*, BRE*
	9	Mer klimarobuste gater, grønnstruktur og andre offentlige arealer som tåler mer styrtregn og overvann: BYM skal i 2026 videreføre arbeidet med å redusere avrenning av overvann i egne prosjekter for gater, park og byrom, og fortsette drift av overvannsløsninger, som regnbed, sandfang, rister og grøfter. GPE skal i 2026 arbeide videre med prosjekter for høsting og gjenbruk av overvann til eget bruk. Etaten skal i 2026 videreføre arbeidet med å etablere damanlegg med fordrøynings på flere gravplasser.	BYM*, GPE*
	10	Gjenåpne lukkede bekker, samt etablere og bevare natur langs vassdrag: VAV skal i 2026 fortsette gjenåpningen av Bakåsbekken på Furuset og Gaustadbekken. BYM skal i 2026, i samarbeid med VAV, videreføre arbeidet med gjenåpning av Refstadbekken og Østensjøbekken. BYM skal også fortsette å bevare og	VAV*, BYM*, PBE

Økonomiplan for 2026-2029

		plante kantvegetasjon langs elver og bekker. Minst en lengre delstrekning av et vassdrag gjennomføres årlig. iht. byrådssak 1080/23.	
	11	Sikring og vedlikehold av dammer: BYM skal i 2026 forprosjekttere rehabilitering av Bjølsendammen, med plan om gjennomføring fra 2027.	BYM*
	12	Grønne tak og fasader: OBF skal i 2026 fortsette pilotprosjekter med grønne tak.	OBF*
	13	Tilskudd til overvannstiltak til boligeiere, borettslag og sameier	VAV*
	14	Kommunisere kommunens overvannsarbeid og løsninger for private grunneiere: iht. byrådssak 215/19 skal VAV fortsette med informasjonskampanjer rettet mot huseiere (T17), faktaark om åpne, lokale og naturbaserte overvannstiltak for utbyggere (T15) og samordne klagehåndtering for overvann (T13).	VAV*
Hetebølger			
	15	Redusere varmeøyer: I 2026 skal KLI utvikle kart for å identifisere og prioritere tiltak for å redusere varmeøyer i byen.	KLI*
Klimarobust natur og naturlig karbonlagring			
	16	Utvikle verktøy for arealnøytral kommune: iht. kommuneplanens samfunnsdel (bystyresak 85/2025) skal det innføres verktøy som gjør det mulig å innføre arealnøytralitet som premiss for arealforvaltningen. Oslo skal samtidig møte befolkningsvekstens arealbehov.	BYU
	17	Sikre grøntområder i byggesonen: BYM skal i 2026 - 2028 kartlegge arealer med potensiale for å etablere ny natur eller restaurere eksisterende natur iht. byrådssak 1080/23. BYM skal i 2026, i samarbeid med KLI, utarbeide grunnlag for å endre eller oppheve eldre reguleringsplaner med store naturverdier. iht. byrådssak 1080/23. PBE skal i 2026 ta i bruk kart over karbonrike arealer i Oslo (Klimasatsprosjekt i regi av Østlandssamarbeidet) i reguleringssaker og i konseptvalgutredninger.	BYM*, PBE*, KLI
	18	Bevare, plante og forvalte stedegne trær: BYM skal fortsette kartleggingen av biologisk viktige store, gamle trær i byggesonen, iht. byrådssak 1080/23. Oslotrær (PBE) skal tilrettelegge for å øke antall trær i byen.	BYM*, PBE*
	19	Videreføre og fremme lokaltilpasset fleralderskogbruk med lukkede hogstformer: BYM skal plante furu eller løvtrær på spesielt tørre og skogbrannutsatte områder i Marka, og konvertere kommuneskogen til fleraldret skog der forholdene ligger til rette. Etaten tilstreber lukkede hogstformer på 70 % av det behandlede skogarealet hvert år. BYM skal i 2026, i samarbeid med KLI, vurdere muligheten for å sertifisere hele eller deler av kommuneskogen etter sertifiseringsordning for naturnært skogbruk med lukkede hogstformer.	BYM*, KLI

20	Restaurere naturområder: BYM skal i snitt restaurere 10 dekar våtmarksområder i hhv Nordmarka/Lillomarka og Østmarka, og restaurere minst fem dekar forringete engmiljøer og minst fire amfibiedammer, iht. byrådssak 1080/23.	BYM*
21	Reetablere ålegrasenger i Oslofjorden: Følge opp og evaluere status på prosjektet for å restaurere ålegrasenger i Frognerkilen og ved Gressholmen.	BYM*

*: Rapporteringsansvar

Nye bevilgninger til tiltak for klimatilpasning og økt naturlig karbonlagring 2026 - 2029

I budsjettet for 2026 er det bevilget 50,8 mill. til nye/styrkede virkemidler som bidrar til klimatilpasning og naturlig karbonlagring, vist i tabellene under.

Tabell 10: Nye bevilgninger til tiltak for klimatilpasning og naturlig karbonlagring i investeringsbudsjettet

Virksomhet	Tiltak i investeringsbudsjettet*	2026	2027	2028	2029
Bymiljøetaten	Overvannshåndtering - Merbehov overvannshåndtering: Utarbeidelse av konseptvalgutredninger og forprosjekter for 17 flomveitiltak. Relevant for virkemiddel 5.	1 000	6 000		
Bymiljøetaten	Park, møteplasser og nærnatur: Rehabilitering av dammer (4 mill. pr år i økonomiplanperioden) og oppgradering av parker hvor det inngår overvannstiltak. Relevant for virkemiddel 9 og 11.	20 000	20 000	20 000	60 000
Brann- og redningsetaten	Utstyr til å håndtere ekstremvær: Innkjøp av diverse beredskapsutstyr slik som for eksempel skogbrannhengere, som er svært relevant ved ekstremværehendelser.	7 000			
Vann- og avløpsetaten	Ekebergsletta Brannfjellveien vest og Rørhts vei: Fornyelse av vann- og avløpsledninger. Sikrer drikkevannsforsyningen og bidrar til bedre miljøtilstand i Alnaleven og Oslofjorden. Relevant for virkemiddel 6.				20 000
Vann- og avløpsetaten	Avlastning avløpsnett Kongsveien barnehage: Ny overvannstunnel mellom Jomfrustien og Søndre Bekkelagskai med utløp til Oslofjorden. Relevant for virkemiddel 6.	18 300	18 000		
Vann- og avløpsetaten	Bekkelagsbekken – Høgdefaret (vann- og avløpsnett): Oppdimensjonering av vann- og avløpsnett og separere avløpsnett fra overvannsledninger. Relevant for virkemiddel 6.	1 500	15 000	22 000	22 000
Vann- og avløpsetaten	Ekebergsletta – Stamhusveien (vann- og avløpsnett)	1 500	15 000	22 000	22 000

	Fornyelse av vann- og avløpsledninger. sikrer drikkevannsforsyningen, og bidrar til bedre miljøtilstand i Alnaelven og Oslofjorden. Relevant for virkemiddel 6.				
Vann- og avløpsetaten	Røa - Fornyelse av vann- og avløpsledninger i området: Skal sikre drikkevannsforsyningen i området og bidra til redusert forurensning av grunn og vassdrag. Relevant for virkemiddel 6.	1 500	15 000	22 000	22 000
SUM		50 800	89 000	86 000	146 000

*: Mange av bevilgningene i denne tabellen har flere begrunnelser enn klimatilpasning, men klimatilpasning er en viktig del av arbeidet som skal utføres.

Identifiserte virkemidler for klimatilpasning og økt naturlig karbonlagring

Tabellen under viser identifiserte virkemidler som kan iverksettes for å styrke arbeidet med klimatilpasning og naturlig karbonlagring i Oslo. De identifiserte virkemidlene er ikke politisk besluttet hverken lokalt eller nasjonalt, og enkelte virkemidler forutsetter nye nasjonale avklaringer, nye lovhjemler e.l. Virkemidlene er ikke nødvendigvis ferdig utredet, og endelig utforming må vurderes nærmere.

De viktigste identifiserte virkemidlene er bedre hensyn til klimatilpasning i arealplanlegging og at det innføres et krav om arealnøytralitet.

Tabell 11: Identifiserte virkemidler for klimatilpasning og økt naturlig karbonlagring

Sektor	Identifiserte virkemidler
Flom og overvann	Etablere et mottaksapparat for bistand til beredskapsarbeid ved ekstremvær. Norge deltar i EUs ordning for sivil beredskap, og kan få hjelp av andre land ved ekstreme hendelser som flom og skogbrann. Dette krever imidlertid et mottaksapparat i kommunen.
	Utvikle veiledning til vurdering av klimatilpasningshensyn i plansaker for bydelene: Bydelene trenger bedre veiledning for å ta hensyn til dagens og fremtidens klima i plansaker.
	Bedre hensyn til klimatilpasning i arealplanlegging: Det er behov for bedre risiko- og sårbarhetsanalyser (ROS-analyser) ved utbygginger, mer hensyn til vassdragene i arealplanlegging og mer egnete arealer for snøhåndtering.
	Øke hyppighet av tømning av sandfang for å forbedre rensing av overvann fra gater og rør. Bymiljøetaten har gjort en gjennomgang som viser et behov for å tømme dobbelt så mange sandfang årlig enn det som gjøres i dag.
	Vurdere bruk av ny hjemmel til å pålegge overvannstiltak på eksisterende bebyggelse.
Skogbrann	Utvikle en tiltaksplan for forebygging av skogbrann i Marka: Kommunens arbeid med fremme lokaltilpasset fleralderskogbruk forebygger skogbrann, men det er ikke gjort en systematisk analyse av sårbarhet mot skogbrann eller andre mulige tiltak som ryddetiltak nær bebyggelse eller etablering av branngater i marka (åpne områder som hindrer spredning av skogbrann).
Klimarobust natur	Omregulering av arealformål for å unngå at verdifull natur og karbonlagre bygges ned.

Økonomiplan for 2026-2029

	Ikke tillate hogst og inngrep i gammelskog og intakt myr: Byrådsavdeling for miljø og samferdsel skal utarbeide forslag til instruks til RKL på bakgrunn av faglige anbefalinger fra Regionkontor landbruk (RKL), Klimaetaten (KLI) og Bymiljøetaten (BYM), med sikte på at RKL skal innarbeide instruksen i sin saksbehandling.
	Begrense nye landbruksveier: MOS skal utarbeide forslag til instruks til RKL på bakgrunn av faglige anbefalinger fra RKL, KLI og BYM, med sikte på at RKL skal innarbeide instruksen i sin saksbehandling.